

Cumhuriyet Sonrası Halk Şiiri

1. Aslıma karışıp toprak olunca
Çiçek olur mezarımı süslerim
Dağlar yeşil giyer, bulutlar ağlar
Gökyüzünde dalgalanır seslerim
- Bu parçada aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?**

- A) Mecazımürsel B) Teşhis
C) Tekrir D) Tezat
E) Telmih

2. Veysel der tükenmez bu benim derdim
Katlandım cefaya şükrettim durdum
Yaşasın milletim, bayrağım, yurdum
Dilerim Allah'tan sonuna kadar

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redif kullanılmıştır.
B) Nazım birimi dördüktür.
C) Nazım biçimi koşmadır.
D) Hece ölçüsü kullanılmıştır.
E) Yarım kafiye vardır.

3. 1940 yılında çiftçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Karapapak (Azeri) Türklerindedir. Saz çalmaya ve şiir söylemeye 1951'de başlayan şair, özellikle atışma dalında oldukça başarılıdır. Ulusal duygularının güçlülüğü ve kendine özgü sesiyle tanınır. Âşıklık geleneğinin bir parçası olan türkölü hikâyeler anlatma konusunda başarılı olan âşık, "Kiziroğlu" türküsüyle ün kazanmıştır. 26 Mart 2005 tarihinde Ankara'da vefat etti ve memleketi Kars'ta toprağa verildi.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Veysel B) Neşet Ertaş
C) Şeref Taşlıova
D) Murat Çobanoğlu

4. Çobanoğlu arzuhalin bildirdin
Çok yiğidin gül benzini soldurdun
Âşıklar gurbet elde öldürdün
Var git dünya daha sana güvenmem

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Düz uyak kullanılmıştır.
B) Yarım uyakla ahenk sağlanmıştır.
C) Ek hâlinde redife yer verilmiştir.
D) Epik şiirin özelliklerini taşır.
E) Bir koşmanın son dördlüğünden alınmıştır.

5. Benim sevdiğim dilberin
Gönlü çelik bağı taşır

Yukarıdaki dizelerle,

- I. gözün yaştır
II. nedir zarın
III. kalbin viran
IV. deli gönül

bu parçalar kullanılarak çapraz uyak düzeni oluşturulmak istense son iki dizinin sıralanışı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - IV. ve II - III. B) II - I. ve III - IV.
C) III - I. ve II - IV. D) III - IV. ve II - I.
E) IV - II. ve III - I.

6. Yâr deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor, aklım şaşıyor
Lambada titreyen alev üşüyor
Aşk kâğıda yazılmıyor Mihriban

Bu dizelerle ilgili,

- I. Semai nazım biçimiyle söylenmiştir.
II. Ek hâlinde redif kullanılmıştır.
III. Kafiye düzeni "aaab" şeklindedir.
IV. Halk şiiri geleneğiyle söylenmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II.
D) II ve III. E) III ve IV.

Cumhuriyet Sonrası Halk Şiiri

7. Aşağıdaki dördlüklerden hangisi ayraç içinde verilen konuda yazılmamıştır?

- A) Gemi bekliyor limanda
Gideceğim bir ummanda
Gözüm kalmadı cihanda
Gelmez yola gidiyorum (Ölüm)
- B) O, cihana sığmaz ondadır cihan
O, mekâna sığmaz ondadır mekân
O, devrana sığmaz ondadır devran
Ne sen var, ne ben var, bir tane Gaffar (Allah'n kudreti)
- C) Aldanma cahilin kuru lafına
Kültürsüz insanın külü yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu, hedefi, yolu yalandır (Dünyanın faniliği)
- D) Dokuz ay koynunda gezdirdi beni
Ne cefalar çekti ne etti anam
Acı tatlı zahmetime katlandı
Uçurdu yuvadan yürüttü anam (Anne sevgisi)
- E) Ela gözlü benli dilber
Bir gün gelsen bize doğru
Seni sevdim can ü dilden
Çekme kendin naza doğru (Aşk)

8. Aşağıdaki dördlüklerin hangisinde bir nasihat söz konusudur?

- A) Sohbet etme kötü ile
Güreş etme katı ile
Gitme hırsın atı ile
Sakın hileden, tuzaktan
- B) Dudu diller inci dişler
Ahu gözler o bakışlar
Kesme kâkül sıрма saçlar
Zülûfünde teller gördüm
- C) Elmas küpe kulağında
Güller açmış yanağında
Seher vakti dost bağında
Taze açmış güller gördüm
- D) Kükredi çimenler, açıldı güller
Al şala bürünür bahçeler, bağlar
Ömrümden gidiyor bu geçen günler
Ah çektikçe didelerim kan ağlar
- E) Bir yâr için diyar diyar dolandım
Yoruldu da Çamlıbel'e yaslandım
Irmak oldum çalkalandım bulandım
Duruldum da Çamlıbel'e yaslandım

9. Başım duman, gözüm yaşlı dolandım,
Çekilmez çilesi gurbet ellerin.
Hasretlik derdiyle kavruıldum, yandım,
Büyüktür belası gurbet ellerin

Bu dizelerde kullanılan kafiyenin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım B) Tam C) Zengin
D) Tunç E) Cinaslı

10. I
Gurbet gezdim adım adım
Asla olmadı muradım
Sırma saçın hatırladım
Teli koklaya koklaya

II
Ne bir çiçeğim var ne de bir bağım
Ne bir sedirim var ne de konağım
Ne bir yuvam vardır ne de otağım
Al kuşam içinde şal ister benden

Numaralanmış dördlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dördlük 8'li, II. dördlük 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Her iki dördlükte de redife yer verilmiştir.
C) I. dördlükte zengin, II. dördlükte tam uyak kullanılmıştır.
D) Her iki dördlükte de düz uyak kullanılmıştır.
E) Her iki dördlük de halk edebiyatı geleneğiyle söylenmiştir.

11. Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan,
Gözletme yolları, gel deyi yazmış;
Sivralan köyünden, bizim diyardan
Dağlar mor menevşe, gül deyi yazmış

Bu dizelerden yola çıkarak Âşık Veysel ile ilgili,

- I. Hece ölçüsünü kullanır.
II. Biçimden çok, içeriğe önem verir.
III. Soyut ve kapalı bir anlatımı vardır.
IV. Aşk, tabiat, ayrılık, özlem gibi konuları işler.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II.
D) II ve III. E) III ve IV.

